

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

підтримка реформи української школи» 246_001-18
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246_001-18 (дата
звернення 27.03.2023)

Яремович М. А.,
здобувачка ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
Рівненського державного гуманітарного університету,
викладач, методист КЗ ЛОР
«Бродівський фаховий педагогічний коледж
імені Маркіяна Шашкевича»

**ГРОМАДЯНСЬКІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НУШ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ
ООНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ
В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЗМІН**

Актуальність та начасність дослідження громадянськості сучасної молоді на даному етапі існування людської цивілізації не викликає сумнівів. Глибокі глобальні геополітичні зміни у світовому порядку становлять загрозу для існування націй та держав. Військова агресія росії проти України пряме тому підтвердження. В умовах теперішнього функціонування освітньої системи України – виховання, як ключовий елемент успішності та ефективності освітнього процесу, потребує кардинального та фундаментального оновлення. Розуміємо, що трансформація громадянського як і національно-патріотичного виховання студентської молоді диктується сьогодні загальноєвропейськими та освітніми трендами, основою яких є значущість знань про сутність держави та активна позиція громадян у питаннях її

діяльності, повне усвідомлення ними їхніх прав та обов'язків.

Саме почуття громадянськості включає у себе активну громадянську позицію; включеність у життя суспільства та держави; почуття громадянської та національної солідарності; усвідомлення відповідальності за свої вчинки; поінформованість громадянина у питанні його прав та обов'язків, а також міра і вміння використовувати їх не лише з метою задоволення власних потреб, а й в інтересах суспільства та держави.

Нестабільність, непередбачуваність, постійні зміни та трансформації у різних сферах, тягнуть за собою труднощі із самовизначенням сучасної молоді. Непрості суспільно-політичні події, військові дії, постійна мобільність студентства, масова міграція населення, соціальна невизначеність створюють неабиякі труднощі у питанні громадянської самоідентифікації студентської молоді загалом, та і майбутніх учителів зокрема. Тому у контексті сказаного, розуміємо, що національна система освіти в умовах глобальних геополітичних викликів вимагає вдосконалення та створення нових освітньо-виховних моделей, перегляду змісту навчально-дидактичних матеріалів, форм і методів навчання і виховання.

Зміни у освітній системі повинні відбуватися не ігноруючи державний та суспільний запити. Важливість виховання національно орієнтованих та активних громадян держави важко переоцінити. Говорячи про громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ важливо зауважити, що саме представники цієї професії в майбутньому закладатимуть основи становлення свідомих громадян України. У педагогічній літературі часто питання громадянськості пов'язують із формуванням громадянської

компетентності. Проаналізувавши наукові дослідження із педагогіки можемо стверджувати, що зміст громадянської компетентності являє собою сукупність громадянських знань, громадянських умінь, громадянських цінностей та «свідчить про значущість питання та необхідність пошуку ефективних засобів формування зазначеної компетентності в сучасних суспільних умовах» [1, с. 4].

Громадянськість – це усвідомлення кожним громадянином своїх прав та обов’язків відносно держави та суспільства, активна громадянська позиція, розуміння відповідальності перед державою за свої вчинки. Рівень та якість процесу формування громадянськості майбутніх учителів початкових класів НУШ залежить від актуальності методів, засобів, форм та змісту виховання, від того чи мають вони чітко виражену громадянську орієнтованість. В умовах глобалізації світового простору цей фактор є дуже важливим, як можливість збереження громадянської ідентичності студентської молоді.

Процес оновлення національної системи освіти в умовах глобалізації, як уже згадувалося вище, повинен здійснюватися помірковано і відповідати можливостям та запитам здобувачів освіти. На нашу думку, громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ, будучи невід’ємним елементом громадянської компетентності – також в умовах освітніх трансформацій є основоположною частиною і професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів НУШ. Освітній простір сучасності характеризується інноваційними підходами та новітніми практиками щодо здійснення навчально-пізнавальної та виховної діяльності. У контексті цього розуміємо, що громадянськість являє собою категорію, яка покликана об’єднувати індивідів навколо ідеї побудови громадянського суспільства, як вищої форми взаємодії

громадян держави. Важливим елементом оновлення системи освіти є поява дисципліни «Громадянська освіта», де чітко визначається, що «формування і розвиток у громадян України громадянських компетентностей, спрямованих на утвердження і захист державності та демократії, здатність відстоювати свої права, відповідально ставитися до громадянських обов'язків, брати відповідальність за своє власне життя, за налагодження гармонійних стосунків між членами своєї сім'ї, за життя територіальної громади» [2].

Таким чином, громадянськість майбутніх учителів початкових класів є важливим елементом підготовки педагога-професіонала, завданням якого є ознайомлення учнів початкових класів НУШ з основоположними характеристиками свідомого громадянина своєї держави.

Список використаних джерел

1 Бех І. Д. Психолого-педагогічні умови виховання у молоді громадянськості. *Громадянське виховання молоді в умовах трансформації суспільства*. зб. наук. ст. Черкаси, 1998. С. 3–6.

2. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. [URL:https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/KONTSEPTSIYA_ROZVYTKU-GROMADYANSKOYI-OSVITY-V-UKRAYINI.pdf](https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/KONTSEPTSIYA_ROZVYTKU-GROMADYANSKOYI-OSVITY-V-UKRAYINI.pdf) (дата звернення 09. 05. 2023).